

HLAVNÝ BANSKÝ ÚRAD

Kammerhofská 25, 969 50 Banská Štiavnica

┌

┐

OBÚ SR

└

┘

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
939-1765/2009

Vybavuje
Ing. Tejbus, CSc.

Banská Štiavnica
05. októbra 2009

Vec:

Usmernenie k aplikácii § 8a zákona SNR č. 51/1988 Zb.

Hlavný banský úrad (ďalej len „HBÚ“) na základe poznatkov získaných z doterajšej úradnej činnosti, najmä z doposiaľ vykonaných previerok, vyjadrení obvodných banských inšpektorov jednotlivých obvodných banských úradov Slovenskej republiky (ďalej len „OBÚ SR“), ako aj odborných zástupcov dozorovaných organizácií vydáva v súlade s § 40 ods. 2 zákona SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „cit. zákon“) za účelom zjednotenia výkladu a postupu pri aplikácii § 8a cit. zákona toto

u s m e r n e n i e :

1. K pojmu „osoby“

Napriek tomu, že § 8a ods. 3 cit. zákona neobsahuje bližšiu špecifikáciu osôb, na ktoré sa toto ustanovenie vzťahuje, je potrebné tieto osoby chápať takto:

- a) buď ako právnické osoby a fyzické osoby podnikatelia, teda organizácie v zmysle § 3a cit. zákona, t.j. tie, ktoré „...v rámci podnikateľskej činnosti vykonávajú banskú činnosť, činnosť vykonávanú banským spôsobom, prípadne inú činnosť upravenú týmto zákonom.“ (ďalej len „organizácie“),
- b) alebo ako fyzické osoby nepodnikatelia, t.j. ako zamestnancov podľa § 11 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z. z. - Zákonníka práce, podľa ktorého ide o osobu, „... ktorá v pracovno-právnych vzťahoch, a ak to ustanovuje osobitný predpis, aj v obdobných pracovných vzťahoch vykonáva pre zamestnávateľa závislú prácu.“.

Ide teda o bežne zaužívané rozdelenie v zmysle predchádzajúcich znení cit. zákona a zaužívanej praxe. Toto tvrdenie HBÚ opiera o znenie ďalších ustanovení, v ktorých sa používajú pojmy „oprávnenie“ a „osvedčenie“ (podrobnejšie viď ďalšie body).

2. Ktoré osoby musiať mať pre ustanovené činnosti oprávnenie a ktoré osvedčenie

V súvislosti s vyššie uvedeným je teda potrebné rozlišovať, ktoré osoby musia mať *oprávnenie* a ktoré *osvedčenie*. Podľa § 8a ods. 3 písm. b) cit. zákona musia mať osoby oprávnenie a podľa § 8a ods. 3 písm. c) cit. zákona musia mať osoby osvedčenie. Aj v tomto prípade je potrebné vychádzať z chápania rozdelenia osôb podľa bodu 1. tohto usmernenia, a to tak, že:

- a) osoby uvedené v bode 1. a) tohto usmernenia potrebujú pre výkon činnosti na vyhradených technických zariadeniach (ďalej len „VTZ“) **oprávnenie** a
- b) osoby uvedené v bode 1. b) tohto usmernenia potrebujú pre výkon činnosti na VTZ **osvedčenie**.

Toto tvrdenie HBÚ sa vo veci oprávnenia opiera o znenie ďalších ustanovení takto:

- v § 8a ods. 3 písm. b) cit. zákona je odkaz na **oprávnenie** podľa § 8a ods. 6 písm. a) cit. zákona, podľa ktorého sa „... *preverujú predpoklady fyzických osôb a právnických osôb na ... a vydávajú im k tomu oprávnenia*“, pričom
- v § 8a ods. 4 je uvedené, že „*Predpoklady osôb na vydanie oprávnenia sa preukazujú ich technickým vybavením a odbornou spôsobilosťou ich zamestnancov*“. Z toho teda vyplýva, že môže ísť len o skupinu osôb uvedenú v bode 1. a) tohto usmernenia, teda organizácie, pretože len tie môžu mať zamestnancov. Oprávnenia sa preto nemôžu týkať zamestnancov samotných, t.j. osôb uvedených v bode 1. b) tohto usmernenia. A ďalej
- podľa Čl. IV cit. zákona, ktorým sa mení zákon č. 455/1991 o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len živnostenský zákon) sa vybrané činnosti na VTZ považujú za viazané živnosti, teda podnikateľskú činnosť, t.j. činnosť vykonávanú „podnikateľmi“, na ktorú je potrebné mať **oprávnenie** podľa § 8a ods. 3 písm. b) cit. zákona, čím sa previazanosť uvedených ustanovení uzatvára.

Pokiaľ ide o osvedčenie, tvrdenie HBÚ sa opiera o znenie ďalších ustanovení takto:

- v § 8a ods. 3 písm. c) cit. zákona je pre „osoby“ ustanovená požiadavka „... *zabezpečiť, aby ... vykonávali odborne spôsobilé osoby, ktoré v ustanovených prípadoch sú držiteľmi osvedčenia* ...“, pričom
- s odkazom na toto ustanovenie sú v § 8a ods. 5 cit. zákona uvedené predpoklady spôsobilosti fyzických osôb. Tými sú vek, zdravotná spôsobilosť, predpísaná kvalifikácia, dĺžka praxe v odbore a **osvedčenie** podľa § 8a ods. 6 písm. b) cit. zákona. Z toho teda vyplýva, že
- predpoklady uvedené v § 8a ods. 5 cit. zákona, ako aj skutočnosti uvedené vyššie v poslednej odrážke k oprávneniam, jednoznačne poukazujú na to, že **osvedčenie** sa môžu vzťahovať len na osoby uvedené v bode 1. b) tohto usmernenia, t.j. na zamestnancov a nie na organizácie.

Preto je neprípustný taký extrémny výklad, že ak nie je v uvádzacej vete v § 8a ods. 3 cit. zákona uvedená bližšia špecifikácia osôb, tak všetky „osoby“, bez rozdielu, musia mať pre danú činnosť na VTZ aj oprávnenie, aj osvedčenie.

3. K vykonávaniu činnosti na VTZ „dodávateľským spôsobom“

Je potrebné si uvedomiť, že zrušením pôvodných odsekov v § 8, t.j. ods. 4 a ods. 5 došlo k zrušeniu rozdelenia organizácií na organizácie, ktoré vykonávajú BČ, resp. ČVBS (podľa ods. 4) a tzv. dodávateľskými organizáciami (podľa ods. 5, resp. vyhlášok SÚBP a SBÚ č. 23 až 26/1979 Zb. v znení neskorších predpisov). Podľa súčasného znenia § 8a cit. zákona medzi takýmito organizáciami nemožno robiť žiadny rozdiel a preto nemožno opráv-

nenie takto formulovať. Pri vydávaní oprávnení je tak potrebné opierať sa o príslušné ustanovenia cit. zákona, bez rozdielu na to, či ide o organizáciu podľa § 3a cit. zákona, alebo „dodávateľskú“ organizáciu a uvádzať v ňom rozsah v intenciách podľa ustanovení cit. zákona, t.j. pre oprávnenie podľa § 8a ods. 6 písm. a) cit. zákona.

Podľa názoru HBÚ oprávnenie musí preukázať tá „osoba“, ktorá činnosť svojimi zamestnancami vykonáva, nie tá „osoba“, pre ktorú sa táto činnosť vykonáva. A ďalej, táto osoba, teda tá, ktorá činnosť na VTZ vykonáva, musí mať na takúto činnosť živnostenské oprávnenie, nakoľko podľa Čl. IV cit. zákona, ktorým sa mení živnostenský zákon, sa montáž, oprava, vykonávanie revízií a skúšok VTZ považuje za viazanú živnosť. Teda samotné oprávnenie vydané OBÚ SR nie je postačujúcim dokladom na to, aby sa činnosť mohla vykonávať, pretože nejde o oprávnenie na podnikanie, ale len doklad o odbornej spôsobilosti.

4. Forma oprávnenia a osvedčenia

V § 8a ods. 6 písm. a) a b) cit. zákona sú ustanovenia, ktoré splnomocňujú HBÚ, resp. OBÚ SR na vydávanie oprávnení a osvedčení. Cit. ustanovenia však neupravujú formu, ani obsah týchto dokumentov a aj preto je ich forma a obsah úrad od úradu rôzna. Spravidla však ide o dve formy dokumentov. Jednou formou sú verejné listiny, deklarujúce (potvrdzujúce, konštatujúce, resp. vyhlasujúce) existenciu tej skutočnosti, že preverovaná „osoba“ je odborne spôsobilá a druhou je forma deklaratórneho rozhodnutia, so všetkými náležitosťami podľa správneho poriadku (t.j. aj s odôvodnením a aj poučením).

Je potrebné si ale uvedomiť nasledujúcu skutočnosť. Od 1.1.2008 došlo k rozdeleniu § 8 cit. zákona na ďalšie samostatné paragrafy (konkrétne na § 8a, § 8b a § 8c), ale nedošlo k úprave § 46 (ktorý upravuje vzťah k správneho poriadku) v tom, že by sa na konanie vo veci vydávania oprávnení a osvedčení na činnosti na VTZ nevzťahoval správny poriadok. Do 31.12.2007 však jednoznačne nešlo o konanie podľa správneho poriadku.

Práve preto treba chápať osvedčenie a oprávnenie, ako materiálno-technický úkon verejnej správy, ktoré sú charakterizované najmä tým, že ide o jednostranný úkon s *absenciou právotvorných účinkov*. Preto takéto oprávnenie nemožno považovať za oprávnenie na podnikanie tak, ako napríklad banské oprávnenie, ktoré de facto aj de iure oprávnením na podnikanie v oblasti banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom je. Osvedčenie a oprávnenie na činnosti na VTZ je totiž potrebné považovať len za verejnú listinu, ktorou HBÚ, resp. OBÚ SR autoritatívne potvrdzujú existenciu určitej skutočnosti alebo stavu, teda v tomto konkrétnom prípade odbornej spôsobilosti. Osvedčenie a ani oprávnenie nie je totiž deklaratórnym správny aktom a nie je preto vhodné vydávať ich formou rozhodnutia, a to hlavne z toho dôvodu, že sa nerozhoduje o žiadnych právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach. Právny význam týchto osvedčení a oprávnení spočíva v tom, že majú dôkaznú hodnotu o osvedčovaných skutočnostiach, t.j. o odbornej spôsobilosti. Nemožno sa však proti nim odvolať, ani sa v správnom konaní nepreskúmavajú. Nesprávne osvedčenie alebo oprávnenie môže správny orgán kedykoľvek zrušiť alebo zmeniť.

Napriek tomu osvedčenia a oprávnenia vydané rozhodnutím odporúča HBÚ ponechať v platnosti v lehote podľa § 47d cit. zákona, t.j. do konca roku 2012, a to najmä s ohľadom na § 65 ods. 2 správneho poriadku, podľa ktorého pri zrušení alebo zmene rozhodnutia správny orgán príslušný na preskúmanie rozhodnutia dbá na to, aby práva nadobudnuté добросмысленно boli čo najmenej dotknuté.

Ako príklad, resp. vzor formy a obsahu osvedčenia, prípadne aj oprávnenia, môžu úrady použiť Prílohu č. 4 Skúšobného poriadku pre skúšky revíznych technikov elektrických zariadení a bleskozvodov z 15.12.1994 č. 1180/1994 vydaný MH SR, kde je uvedený vzor osvedčenia o odbornej spôsobilosti revízneho technika elektrických zariadení, ktoré tiež nemá náležitosti rozhodnutia.

5. Rozsah činností na VTZ

Zásadným problémom pri vydávaní oprávnení na OBÚ SR je špecifikácia rozsahu činností v oprávnení. Najčastejšie sa vyskytujúci nedostatkami sú:

1. rozsah činností uvedených v oprávnení je nad rámec predpisov platných v čase vydávania oprávnenia, pričom dochádza k zámene vo výklade významu jednotlivých činností na VTZ
2. rozsah činností uvedených v oprávnení podľa cit. zákona (vo vtedy platnom znení) sa kombinuje s rozsahom podľa vyhlášok SÚBP a SBÚ č. 23 až 26/1979 Zb. a
3. v prípade vydávania oprávnenia vo forme rozhodnutia sa v odôvodnení uvádza extenzívny výklad rozsahu činností, a to nad rámec rozsahu uvedenému vo výroku rozhodnutia.

ad 1.: Je potrebné v prvom rade si uvedomiť, ako sa menil rozsah činností, na ktoré bolo potrebné oprávnenie podľa zmien v cit. zákone:

- a) **do 1.9.1995** (pôvodné znenie a novela č. 499/1991 Zb.) mohli OBÚ SR vydávať len **povolenia** na projektovanie a výrobu VTZ, a to len pre organizácie vykonávajúce BČ alebo ČVBS, avšak len tie, ktoré sa pri BČ alebo ČVBS používali,
- b) potom, až **do 1.6.1998** (novela č. 154/1995 Z. z. a č. 58/1998 Z. z.) k pôvodnému povoleniu pribudlo **oprávnenie** pre fyzické osoby a právnické osoby (iné, než ktoré vykonávali BČ a ČVBS) na vypracúvanie odborných posudkov a na vykonávanie prehliadok a skúšok vybraných banských strojov, zariadení, prístrojov a pomôcok a VTZ, ktoré vydávalo MH SR,
- c) **od 1.11.2004 do 1.1.2008** (novela č. 533/2004 Z. z.) sa rozsah činností, ktoré mohli vykonávať organizácie vykonávajúce BČ, ČVBS a iné činnosti podľa cit. zákona upravil na: projektovanie, navrhovanie, montáž a rekonštrukciu VTZ slúžiacich na vykonávanie BČ, ČVBS a iných činností upravených cit. zákonom a opravu, údržbu, odborné prehliadky a odborné skúšky týchto zariadení, a to už na základe **oprávnenia** vydaného OBÚ SR, pričom **oprávnenie** podľa písm. b) tohto prehľadu zostalo nezmenené, a ďalej
- d) **od 1.1.2008** bolo dovtedajšie znenie zmenené tak, že činnosti na VTZ sa rozdelili na činnosti vykonávané fyzickými osobami, ako zamestnancami (na základe **osvedčenia**: pravidelné prehliadky, skúšky, revízie, projektovanie, montáž, opravy VTZ alebo obsluhy VTZ – kotlov) a na činnosti vykonávané fyzickými osobami podnikateľmi a právnickými osobami (na základe **oprávnenia**: projektovanie, montáž, opravy, revízie a skúšky VTZ).

Taktiež je potrebné si uvedomiť rozsah spôsobu preverovania spôsobilosti technických zariadení, ktoré sa preverovalo vždy ich pravidelnými prehliadkami, skúškami (isté obdobie aj typovými skúškami, to vtedy, keď oprávnenie bolo potrebné aj na odborné prehliadky a odborné skúšky) a revíziami.

Možno práve neustále zmeny v rozsahu oprávnení a nejasné, resp. chýbajúce definície používaných pojmov viedli k tomu, že hlavné nedorozumenie nastalo pri používaní pojmu „revízie“. Z uvedeného prehľadu totiž vyplýva, že oprávnenie na vykonávanie revízií mohli OBÚ SR vydávať pre organizácie podľa § 3a cit. zákona až od **1.1.2008**. To nepopiera skutočnosť, že pre dodávateľský spôsob vykonávania revízií bolo potrebné oprávnenie pre VTZ zdvíhacie a plynové, avšak len podľa vyhl. SÚBP a SBÚ č. 24/1979 Zb., resp. vyhl. SÚBP a SBÚ č. 26/1979 Zb.

Toto tvrdenie HBÚ opiera o znenie všetkých tu citovaných ustanovení v tom, že na žiadnom mieste, ani v žiadnej verzii cit. zákona sa v ňom nenachádzalo, ani nenachádza také ustanovenie, podľa ktorého by sa dalo usudzovať na to, že prehliadkou a skúškou sa v tomto cit. zákone rozumie práve revízia. Opak je pravdou, pretože sa tieto pojmy vždy uvádzali a aj uvádzajú úplne samostatne a oddelené čiarkou.

Na tomto mieste neobstojí ani tvrdenie, že *revíziou* sa myslí *odborná prehliadka a odbornou skúška*, pretože toto spojenie sa používalo vo všeobecne záväzných právnych predpisoch len vo vyhláske ÚBP SR č. 74/1996 Z. z. na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, bezpečnosti tlakových, zdvíhacích, elektrických a plynových technických zariadení a o odbornej spôsobilosti, ktorá sa však nikdy nevzťahovala na zariadenia podliehajúce hlavnému dozoru. Táto vyhláška bola navyše zrušená vyhláškou MPSVR SR č. 718/2002 Z. z. na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení účinnou od 1.1.2003, t.j. ešte pred tým, než sa spojenie „*odborná prehliadka a odborná skúška*“ dostalo do cit. zákona novelou č. 533/1998 Z. z. účinnou až od 1.11.2004. Novelou č. 577/2007 Z. z. účinnou od 1.1.2008 bolo toto spojenie napokon vypustené úplne. Ako príklad rozdielného významu pojmov revízia a skúška možno uviesť znenie výnosu SBÚ č. 888/1987 o kontrolách, revíziách a skúškach plynových zariadení.

HBÚ nepovažuje za relevantnú ani snahu použiť na odôvodnenie rozsahu oprávnenia také stanovisko, že podľa výkladu pojmov v bansko-bezpečnostných predpisoch sa za údržbu zariadenia považuje „*činnosť smerujúca na udržiavanie zariadenia v prevádzkyschopnom a bezpečnom stave. Údržbou zariadenia sú aj predpísané prehliadky, skúšky, kontroly, revízie a opravy zariadení, ako aj montáž a demontáž častí zariadení v rozsahu potrebnom na vykonanie prehliadok, skúšok, kontrol, revízií alebo opráv zariadení*“, pretože podľa úvodnej vety k tomuto ustanoveniu je jasne a zrozumiteľne uvedené, že v takomto význame sa to považuje len na účely týchto bansko-bezpečnostných predpisov. Ak by to takto chápal aj cit. zákon, nemuselo by byť v ňom uvedené, že je potrebné mať oprávnenie na montáž, opravy, revízie a skúšky zariadení, ale stačilo by, keby tu bolo uvedené, že je potrebné oprávnenie len na údržbu, čo však nie je. Pritom údržba bola v cit. zákone uvedená len v čase, kedy sa uvádzali aj odborné prehliadky a odborné skúšky, a to len v spojení s ďalšími činnosťami, teda montážou, opravami a skúškami zariadení.

Z uvedeného teda vyplýva, že oprávnenia vydané do 1.1.2008 pre organizácie podľa § 3a cit. zákona, ktoré v rozsahu oprávnenia uvádzajú aj revízie, sú vydané v rozpore so zákonom. Aj v tomto prípade, a to s ohľadom na § 65 ods. 2 správneho poriadku, však tieto oprávnenia odporúča HBÚ ponechať, napriek tomuto nedostatku, v platnosti v lehote podľa § 47d cit. zákona, t.j. do konca roku 2012.

Ak však oprávnenie vydané do 1.1.2008 pojem revízie výslovne neuvádzajú, nemôžu sa považovať za dostatočné pre splnenie povinnosti vyplývajúcej zo súčasného znenia cit. zákona mať na vykonávanie revízií oprávnenie, pretože nie je možné pojem revízia, nahrádzať resp. považovať za synonymum k pojmom prehliadka

alebo skúška. Organizácie si preto musia požiadať o vydanie oprávnenia na vykonávanie revízií, teda za tej podmienky, že si revízie vykonávajú vlastnými zamestnancami. Ako už bolo uvedené, podľa názoru HBÚ musí mať oprávnenie tá „osoba“, ktorá činnosť svojimi zamestnancami vykonáva, nie tá „osoba“, pre ktorú sa táto činnosť vykonáva.

ad 2.: Pri vykonávaných previerkach HBÚ zistil, že OBÚ SR vydávali oprávnenia aj takým spôsobom, že do jedného oprávnenia zakomponovali rozsah činností podľa pôvodného § 8 ods. 4 cit. zákona a súčasne aj rozsah činností podľa vyhl. SÚBP a SBÚ č. 23 až 26/1979 Zb., a to najmä v snahe vyhovieť organizáciám podľa § 3a cit. zákona v požiadavke na vydanie oprávnenia na vykonávanie revízií. Toto však HBÚ považuje za nedostatok, pretože, vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, organizácie takéto oprávnenie nepotrebovali a OBÚ SR ani nemali splnomocnenie na vydanie oprávnenia na takúto činnosť.

Uvedené sa samozrejme nevzťahuje na oprávnenia na vykonávanie revízií dodávateľským spôsobom na vyhradených zdvíhacích zariadeniach a vyhradených plynových zariadeniach, avšak len podľa vyhl. SÚBP a SBÚ č. 24/1979 Zb. resp. vyhl. SÚBP a SBÚ č. 26/1979 Zb. a nie podľa cit. zákona.

Aj v tomto prípade, a to s ohľadom na § 65 ods. 2 správneho poriadku, však tieto oprávnenia odporúča HBÚ ponechať napriek tomuto nedostatku v platnosti v lehote podľa § 47d cit. zákona, t.j. do konca roku 2012.

ad 3.: Uvedený nedostatok sa týka len oprávnení vydaných formou rozhodnutia a je spôsobený skutočnosťami uvedenými v bode 5. tohto usmernenia. HBÚ v takýchto rozhodnutiach totiž zistil, že aj keď sa v ich výroku uvádza rozsah činnosti v súlade s cit. zákonom vo vtedy platnom znení, úrad v odôvodnení uviedol také vysvetlenie, že prehliadku a skúšku dodatočne vysvetlil ako revíziu. Teda revízia sa nenachádza vo výroku, ale len v odôvodnení takéhoto rozhodnutia.

Z teórie správneho práva, napr. z komentára uvedeného v publikácii Správny poriadok – Komentár s novelou účinnou od 1.1.2004 (HEURÉKA, 2004) autorky Soni Košičiarovej vyplýva toto: „Výrok je potrebné odlíšiť od ostatných náležitostí rozhodnutia. Výrok obsahuje rozhodnutie vo veci, t.j. autoritatívny úsudok správneho orgánu k otázke, ktorá je predmetom konania; je teda jadrom celého rozhodnutia. Preto len výrok je záväzný, schopný nadobúdať právoplatnosť a byť vykonateľný.“. Z komentára k § 47 ods. 3 správneho poriadku možno uviesť toto: „... zmyslom a účelom odôvodnenia je zhrnúť a zhodnotiť všetky skutočnosti, ktoré sú podkladom pre výrok rozhodnutia ... Odôvodnenie má teda poskytnúť skutkovú a právnu oporu výroku rozhodnutia ... V každom prípade je potrebné, aby sa dobre vystihla podstata veci a aby odôvodnenie nezaťažovalo bezvýznamnými údajmi a úvahami, ktoré by ho robili nezrozumiteľným.“.

Na základe vyššie uvedeného HBÚ dospel k názoru, že oprávnenia vydané formou rozhodnutia, ktoré neuvádzajú revíziu priamo vo výroku, ale len v odôvodnení, nemožno považovať za oprávnenie na vykonávanie revízií.

6. K § 47d ods. 1 cit. zákona

HBÚ pri svojich previerkach nemá právo ani úmysel brať alebo obmedzovať práva organizáciám, ani rušiť platné oprávnenia. HBÚ len požaduje, aby organizácie, ale aj OBÚ SR,

dodržiavali ustanovenia cit. zákona a plnili si svoje zákonné povinnosti. To, že ústrední banskí inšpektori požadujú na organizáciách predloženie oprávnenia na vykonávanie revízií podľa § 8a ods. 3 písm. b) neznamená, že nerešpektujú prechodné ustanovenie § 47d ods. 1 cit. zákona, ale len vyžadujú dodržiavanie zákona, čo by v prvom rade mali vyžadovať OBÚ SR. Všetky vydané oprávnenia a osvedčenia sa samozrejme akceptujú, avšak len v tom rozsahu, ktorý je v nich skutočne uvedený.

7. K § 47d ods. 2 cit. zákona

V tomto ustanovení nejde o oprávnenia na činnosti na VTZ, tie upravuje ods. 1. Ide tu o všetky ostatné oprávnenia, podotýkame, že len o oprávnenia o odbornej spôsobilosti, ktoré sú vydávané podľa cit. zákona. Ide teda o oprávnenia strelmajstra, technického vedúceho odstrelův, odpaľovača ohňostrojův a pyrotechnika.

8. Správny poplatok

Správny poplatok za vydanie oprávnenia na činnosti na VTZ je podľa Položky 187 písm. b) sadzobníka správnych poplatkov – 16,50 eura.

Správny poplatok za vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti na činnosti na VTZ je podľa Položky 186 písm. b) sadzobníka správnych poplatkov – 16,50 eura.

Keďže podľa § 8a ods. 4 sa predpoklady osôb na vydanie oprávnenia preukazujú ich technickým vybavením, je potrebné, aby úrad skutočnosti uvádzané žiadateľom o vydanie oprávnenia v jeho žiadosti preveril na mieste. V tomto prípade ide samozrejme o miestne zisťovanie, ktoré sa koná z podnetu žiadateľa (pretože on žiada o vydanie oprávnenia a podľa cit. zákona úrad je povinný preveriť, či žiadateľ spĺňa zákonom ustanovené predpoklady). Preto žiadateľ musí zaplatiť aj správny poplatok za miestne zisťovanie podľa Položky 9 sadzobníka správnych poplatkov – 16,50 eura. Pretože sa v tomto prípade žiadny doklad nevydáva (spísanie zápisnice sa nepovažuje za vydanie dokladu), v prípade, že sa tento správny poplatok zaplatí v kolkových známkach, podľa § 2 ods. 1 písm. b) vyhl. MF SR č. 346/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické parametre, grafická úprava, vzhľad kolkových známok, spôsob použitia kolkových známok a ďalšie náležitosti kolkových známok (ďalej len „vyhl. č. 346/2008 Z. z.“), sa obidva diely kolkovej známky nalepia na podanie (teda nie na zápisnicu z miestneho zisťovania). Ak sa tento správny poplatok zaplatí v kolkových známkach na základe výzvy, podľa § 2 ods. 2 písm. b) vyhl. č. 346/2008 Z. z. sa obidva diely kolkovej známky nalepia na výzvu.

Obdobný postup sa použije v prípade vydávania osvedčenia o odbornej činnosti na VTZ, ktorému musí predchádzať overenie odbornej spôsobilosti, teda skúška. Podľa Položky 186 písm. a) sadzobníka správnych poplatkov je správny poplatok za vykonanie skúšky – 16,50 eura. Keďže je v tejto položke uvedené spojenie „za vykonanie skúšky“ nie „za overenie odbornej spôsobilosti“, žiadateľ musí tento správny poplatok zaplatiť za každú ďalšiu, teda aj za opravnú skúšku. V tomto prípade sa totiž nemôže použiť ani Položka 186 písm. c), pretože je v nej uvedené spojenie „opakované preskúšanie“ a to ešte v spojení s predĺžením platnosti, ktoré teda nemôže predstavovať opravnú skúšku, ale periodické preskúšavanie vyplývajúce z predpisův, napr. pri revíznych technikoch elektrických zariadení. Aj v tomto prípade sa žiadateľovi žiadny doklad o skúške nevydáva (protokol o skúške nie je takýmto dokladom) a v prípade, že sa správny poplatok zaplatí v kolkových známkach, podľa § 2 ods. 1 písm. b) vyhl. č. 346/2008 Z. z. sa obidva diely kolkovej známky nalepia na podanie (teda nie na protokol o skúške). Ak sa tento správny poplatok zaplatí v kolkových známkach na základe výzvy, podľa § 2 ods. 2 písm. b) vyhl. č. 346/2008 Z. z. sa obidva diely kolkovej známky nalepia na výzvu.

Ak sa správny poplatok za vydanie oprávnenia alebo osvedčenia zaplatí na základe výzvy v kolkových známkach, podľa § 2 ods. 2 písm. a) vyhl. č. 346/2008 Z. z. sa vždy nalepí spodný diel na výzvu a horný diel na vydávaný doklad, t.j. oprávnenie alebo osvedčenie.

9. Záver

Problematicku vydávania osvedčení a oprávnení na činnosti na VTZ nepovažuje HBÚ za obzvlášť komplikovanú, ale musí súčasne konštatovať, že napriek tomu je nejednotnosť v postupe jednotlivých úradov dosť značná a názory a výklady jednotlivých banských inšpektorov sú dosť rozdielne. Keďže doposiaľ nebol zo strany HBÚ vykonaný žiadny krok k usmerneniu tejto oblasti činnosti úradov, HBÚ pristúpil k vydaniu tohto usmernenia. Vzhľadom na značnú nejednotnosť názorov a postupov úradov bolo potrebné sa uvedenou problematikou zaoberať hlbšie a bolo preto snahou podať čo najširšie a najzrozumiteľnejšie vysvetlenie. Práve z týchto dôvodov je toto usmernenie tak rozsiahle.

Jeho zásadné myšlienky je však možné zhrnúť do nasledujúcich kľúčových zásad či záverov:

1. Nie je vhodné vydávať oprávnenia a osvedčenia s náležitosťami rozhodnutia podľa správneho poriadku.
2. V oprávnení a v osvedčení môže byť uvedený len taký rozsah činností, na ktoré dáva úradom splnomocnenie cit. zákon.
3. V oprávnení a v osvedčení sa však môže, podľa potreby, vymedziť rozsah VTZ podľa vyhlášok SÚBP a SBÚ č. 23 až 26/1979 Zb.
4. V súčasnosti je vydávanie oprávnení na činnosti „dodávateľským spôsobom“ podľa vyhlášok o VTZ neodôvodnené, pretože takéto rozlišovanie medzi organizácií už cit. zákon nepozná a vydať oprávnenie je možné každej osobe podľa bodu 1. a) tohto usmernenia, ktorá spĺňa predpoklady podľa § 8a ods. 4 cit. zákona.
5. Nie je možné stotožňovať, resp. zamieňať prehliadky a skúšky s revíziami.
6. Pre účely cit. zákona nie je možné považovať za údržbu akúkoľvek inú činnosť uvádzanú v § 8a ods. 3, resp. ods. 6 cit. zákona, najmä nie za revíziu.
7. Je potrebné rozlišovať medzi „osobami“, ktoré musia mať osvedčenie (zamestnanci, občania, fyzické osoby nepodnikatelia) a ktoré musia mať oprávnenie (organizácie, podnikatelia, zamestnávateľia).
8. Podľa súčasného znenia cit. zákona, t.j. § 8a ods. 6 písm. b) by úrady mali overovať odbornú spôsobilosť a vydávať osvedčenia aj osobám podľa bodu 1. b) tohto usmernenia (t.j. zamestnancom), ktoré vykonávajú pravidelné prehliadky VTZ (napr. podľa smerníc určujúcich spôsob a lehoty prehliadok elektrických zariadení), avšak podľa § 8a ods. 3 písm. c) a § 8a ods. 5 písm. c) bod 3 cit. zákona sa takéto osvedčenie naopak nepožaduje, čo predstavujú zrejmy rozpor v cit. zákone. Preto sa HBÚ prikláňa k názoru, že nie je potrebné osvedčenia pre takúto činnosť vydávať a teda ani overovať odbornú spôsobilosť takýchto osôb.
9. Iná situácia je v prípade oprávnenia na projektovanie, ktoré sa síce podľa § 8a ods. 3 písm. b) cit. zákona nepožaduje, ale úrady majú v § 8a ods. 6 písm. a) cit. zákona splnomocnenie na preverovanie predpokladov osôb na projektovanie a vydávanie takýchto oprávnení. HBÚ je toho názoru, že nakoľko je v § 8a ods. 3 písm. c) cit. zákona ustanovená povinnosť zamestnancov mať osvedčenie na projektovanie, ako aj zmocnenie pre úrady preverovať ich odbornú spôsobilosť a vydávať osvedčenia na projektovanie a tieto osoby musia mať aj osvedčenie projektanta podľa vyhl. MH SR č. 208/1993 Z. z., nie je potrebné ešte aj od organizácií požadovať oprávnenie na projektovanie.

10. Pri oprávneniach vydaných rozhodnutím nie je možné za záväzné považovať vysvetlenie rozsahu činnosti v odôvodnení rozhodnutia, ale len taký rozsah, ktorý je uvedený priamo vo výroku takéhoto rozhodnutia.
11. HBÚ považuje nedostatky pri vydávaní oprávnení a osvedčení uvedené v tomto usmernení za závažné a kvôli nim považuje takéto oprávnenia a osvedčenia za vydané v rozpore so zákonom. Po zohľadnení zásady, že práva nadobudnuté dobromyseľne by mali byť čo najmenej dotknuté, však HBÚ dospel k názoru, že nie je účelné takéto oprávnenia, resp. osvedčenia rušiť, resp. meniť, ale trvá na správnej interpretácii rozsahu činností v zmysle pojmov použitých v cit. zákone.
12. V súvislosti s tým HBÚ ukladá OBÚ SR, aby zabezpečili dodržiavanie tu uvedených usmernení a zásad, a to v záujme zabezpečenia jednotného výkladu a postupu vo všetkých dozorovaných organizáciách.

Predsedia OBÚ SR zabezpečia preukázateľné oboznámenie banských inšpektorov jednotlivých úradov s týmto usmernením.

Tento list bude zaslaný len elektronickou poštou.

JUDr. Ing. Peter Kúkelčík
predseda úradu